

Projekts (1. variants)

[Datums]
Rīgā

Noteikumi Nr. _____

Noteikumi, kas papildina kryptoaktīvu tirgus darbību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktās prasības

Izdoti saskaņā ar
Kryptoaktīvu pakalpojumu likuma
4. panta otro daļu un trešo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem – prasības pārvaldības sistēmas izveidei;
- 1.2. aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem un elektroniskās naudas iestādēm, kas emitē elektroniskās naudas žetonus, – kopīgus atsaucē parametrus likviditātes stresa testu scenārijiem;
- 1.3. aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem un elektroniskās naudas žetonu emitentiem:
 - 1.3.1. darbības atjaunošanas plāna saturu un formātu, kā arī iesniegšanas kārtību;
 - 1.3.2. izpirkšanas plāna saturu, tā pārskatīšanas un atjaunināšanas periodiskumu un aktivizācijas nosacījumus, kā arī iesniegšanas kārtību;
- 1.4. aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem – vadības struktūras locekļu piemērotības prasības;
- 1.5. piedāvātājiem un personām, kas lūdz pielaidi tādu kryptoaktīvu tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni un elektroniskās naudas žetoni, – sistēmu un drošības piekļuves protokolu uzturēšanas standartus;
- 1.6. kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz kryptoaktīvu pārvešanas pakalpojumus klientu vārdā, – prasības attiecīgo pakalpojumu sniegšanas politikas un procedūru izstrādei, tostarp attiecībā uz klientu tiesību nodrošināšanu un aizsardzību.

2. Noteikumos lietotie termini atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 31. maija regulas (ES) 2023/1114 par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937 (turpmāk – Regula 2023/1114) 3. pantā noteiktajiem terminiem, ja šajos noteikumos nav noteikts citādi.

3. Noteikumos lietotais termins "darbības atjaunošanas plāns" atbilst Regulas 2023/1114 46. pantā minētajam terminam "atvēršanas plāns".

II. Pārvaldības sistēmas izveide

4. Aktīviem piesaistīta žetona emitents, izveidojot pārvaldības sistēmu, ievēro Eiropas Banku iestādes 2024. gada 6. jūnija pamatnostādnēs EBA/GL/2024/06 "Pamatnostādnes

par minimālajām prasībām aktīviem piesaistītu žetonu emitentu pārvaldības sistēmas izveidošanai" noteiktās prasības.

5. Aktīviem piesaistīta žetona emitents, kas ir kredītiestāde, šo noteikumu 4. punktā minētās pamatnostādnes ievēro to 11. punkta otrajā teikumā noteiktajā apjomā un kārtībā.

III. Likviditātes stresa testi

6. Nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents un elektroniskās naudas iestāde, kas emitē nozīmīgu elektroniskās naudas žetonu, veicot likviditātes stresa testus, ievēro Eiropas Banku iestādes 2024. gada 19. jūnija pamatnostādnēs EBA/GL/2024/08 "Pamatnostādnes, kas izdotas, pamatojoties uz Regulas (ES) 2023/1114 45. panta 8. punktu un ar ko nosaka kopīgus atsaucē parametrus stresa testa scenārijiem attiecībā uz likviditātes stresa testiem, kas minēti Regulas (ES) 2023/1114 45. panta 4. punktā" noteiktos kopīgus atsaucē parametrus likviditātes stresa testu scenārijiem.

7. Aktīviem piesaistīta žetona, kurš nav atzīts par nozīmīgu, emitents un elektroniskās naudas iestāde, kas emitē elektroniskās naudas žetonu, kurš nav atzīts par nozīmīgu, ievēro šo noteikumu 6. punktā minētās pamatnostādnes, ja Latvijas Banka saskaņā ar Regulas 2023/1114 35. panta 4. punktu vai 58. panta 2. punktu ir tam noteikusi prasību veikt likviditātes stresa testus.

IV. Darbības atjaunošanas plāns

8. Aktīviem piesaistīta žetona emitents un elektroniskās naudas žetona emitents, izstrādājot un uzturot darbības atjaunošanas plānu, ievēro Eiropas Banku iestādes 2024. gada 13. jūnija pamatnostādnēs EBA/GL/2024/07 "Pamatnostādnes par darbības atjaunošanas plāniem saskaņā ar Regulas (ES) 2023/1114 46. un 55. pantu" noteiktās prasības.

9. Elektroniskās naudas žetona emitents, kuram nav pienākuma uzturēt aktīvu rezervi, nepiemēro šo noteikumu 8. punktā minēto pamatnostādņu prasības, kuras attiecas uz darbības atjaunošanas plāna saturu attiecībā uz aktīvu rezervi.

10. Darbības atjaunošanas plānu iesniedz Latvijas Bankai elektroniskā veidā, nosūtot to uz Latvijas Bankas oficiālo elektronisko adresi.

V. Izpirkšanas plāns

11. Aktīviem piesaistīta žetona emitents un elektroniskās naudas žetona emitents, izstrādājot, pārskatot un atjauninot izpirkšanas plānu, ka arī nosakot tā aktivizācijas nosacījumus, piemēro Eiropas Banku iestādes 2024. gada 9. oktobra pamatnostādnēs EBA/GL/2024/13 "Pamatnostādnes par izpirkšanas plāniem saskaņā ar Regulas (ES) 2023/1114 47. un 55. pantu" noteiktās prasības.

12. Elektroniskās naudas žetona emitents, kuram nav pienākuma uzturēt aktīvu rezervi, nepiemēro šo noteikumu 11. punktā minēto pamatnostādņu prasības, kuras attiecas uz aktīvu rezerves sadali elektroniskās naudas žetonu turētāju izpirkšanas prasījumu apmierināšanai un aktīvu rezerves likvidāciju.

13. Izpirkšanas plānu iesniedz Latvijas Bankai elektroniskā veidā, nosūtot to uz Latvijas Bankas oficiālo elektronisko adresi.

VI. Vadības struktūras locekļu piemērotība

14. Aktīviem piesaistīta žetona emitents un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka katrs tā vadības struktūras loceklis atbilst Eiropas Banku iestādes un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2024. gada 4. decembra kopīgajās pamatnostādņēs EBA/GL/2024/09, ESMA75-453128700-10 "Pamatnostādnes par to, kā novērtēt aktīviem piesaistītu žetonu emitentu un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju vadības struktūras locekļu piemērotību" noteiktajiem kritērijiem.

15. Šo noteikumu 14. punktā minētā prasība neattiecas uz kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kurš ir kredītiestāde vai ieguldījumu brokeru sabiedrība.

VII. Sistēmu un drošības piekļuves protokolu uzturēšanas standarti

16. Piedāvātājs un persona, kas lūdz pielaidi tādu kryptoaktīvu tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni un elektroniskās naudas žetoni, uzturot sistēmas un drošības piekļuves protokolus saskaņā ar Regulas 2023/1114 14. panta 1. punkta d) apakšpunktu, veic administratīvos pasākumus attiecībā uz sistēmām un drošības piekļuves protokoliem, tostarp ieviešot atbilstīgu iekšējās pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmu, kā arī nosaka, dokumentē un īsteno fiziskās drošības, tīklu un informācijas sistēmu drošības, kā arī kriptogrāfijas atslēgu pārvaldības pasākumus.

17. Šo noteikumu 16. punktā minētos pienākumus īsteno, ievērojot Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2024. gada 17. decembra pamatnostādnes ESMA75-223375936-6132 "Pamatnostādnes par Savienības standartu specifikāciju attiecībā uz sistēmu un drošības piekļuves protokolu uzturēšanu piedāvātājiem un personām, kas lūdz pielaidi tādu kryptoaktīvu tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni un e-naudas žetoni".

VIII. Kryptoaktīvu pārvešanas pakalpojumu sniegšanas politika un procedūras

18. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas sniedz kryptoaktīvu pārvešanas pakalpojumus klientu vārdā, pirms pakalpojumu sniegšanas un pakalpojumu sniegšanas laikā saskaņā ar Regulas 2023/1114 82. panta 1. punktu nodrošina klienta informēšanu par tā tiesībām un pienākumiem.

19. Šo noteikumu 18. punktā minētās prasības piemērošanai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs izstrādā attiecīgas politikas un procedūras, ievērojot Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2024. gada 17. decembra pamatnostādnes ESMA35-1872330276-2032 "Pamatnostādnes par procedūrām un politiku, tostarp klientu tiesībām, saistībā ar kryptoaktīvu pārvešanas pakalpojumiem saskaņā ar Regulu par kryptoaktīvu tirgiem (MiCA) par ieguldītāju aizsardzību".

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības tiesību aktiem

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Banku iestādes 2024. gada 6. jūnija pamatnostādņēm EBA/GL/2024/06 "Pamatnostādnes par minimālajām prasībām aktīviem piesaistītu žetonu emitentu pārvaldības sistēmas izveidošanai";
- 2) Eiropas Banku iestādes 2024. gada 19. jūnija pamatnostādņēm EBA/GL/2024/08 "Pamatnostādnes, kas izdotas, pamatojoties uz Regulas (ES) 2023/1114 45. panta

8. punktu un ar ko nosaka kopīgus atsaucē parametrus stresa testa scenārijiem attiecībā uz likviditātes stresa testiem, kas minēti Regulas (ES) 2023/1114 45. panta 4. punktā";

3) Eiropas Banku iestādes 2024. gada 13. jūnija pamatnostādnēm EBA/GL/2024/07 "Pamatnostādnes par darbības atjaunošanas plāniem saskaņā ar Regulas (ES) 2023/1114 46. un 55. pantu";

4) Eiropas Banku iestādes 2024. gada 9. oktobra pamatnostādnēm EBA/GL/2024/13 "Pamatnostādnes par izpirkšanas plāniem saskaņā ar Regulas (ES) 2023/1114 47. un 55. pantu";

5) Eiropas Banku iestādes un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2024. gada 4. decembra kopīgajām pamatnostādnēm EBA/GL/2024/09, ESMA75-453128700-10 "Pamatnostādnes par to, kā novērtēt aktīviem piesaistītu žetonu emitentu un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju vadības struktūras locekļu piemērotību";

6) Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2024. gada 17. decembra pamatnostādnēm ESMA75-223375936-6089 "Pamatnostādnes par sistēmu un drošības piekļuves protokolu uzturēšanu piedāvātājiem un personām, kas lūdz tādu kryptoaktīvu pielaidi tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni";

7) Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2024. gada 17. decembra pamatnostādnēm ESMA35-1872330276-2032 "Pamatnostādnes par procedūrām un politiku, tostarp klientu tiesībām, saistībā ar kryptoaktīvu pārvešanas pakalpojumiem saskaņā ar Regulu par kryptoaktīvu tirgiem (MiCA) par ieguldītāju aizsardzību".

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks